

Електронний бюлетень

Квітень 2022

№. 1 / 2022

З М І С Т

Ст. / 2

[Програма Румунія – Україна зустрілась з Європейською Комісією в м. Брюссель](#)

Ст. / 4

[Бренч-офіси в Україні працюють](#)

Ст. / 5

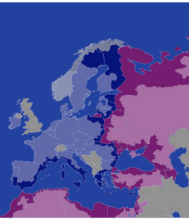
[RO-UA проєкти СОЛІДАРНІСТЬ](#)

Ст. / 13

[Участь у Європейському Конгресі з управління](#)

Ця публікація представлена за підтримки Європейського Союзу. За зміст даної публікації несе власну відповідальність Спільний Технічний Секретаріат і вона ні в якому разі не може сприйматися як офіційна позиція Європейського Союзу або структур управління Спільної Операційної Програми Румунія-Україна 2014- 2020.

Досягнутий прогрес, а також обмеження та проблеми бенефіціарів Програми Румунія –

Україна обговорювали з Європейською Комісією.

“Ми маємо діяти у повній солідарності”

**Славомир Токарський,
Директор Генерального
Директорату з питань
регіональної політики Interreg**

6 квітня в м. Брюссель програмні органи, які представляють програми транскордонного співробітництва ЄІС, та які співпрацюють з Україною, зустрілися з Генеральним Директоратом з питань регіональної політики та Генеральним Директоратом з питань розширення політики сусідства Європейської Комісії та TESIM експертами у гібридному форматі. Метою зустрічі було обговорення спільного реагування на проблеми та потреби програм після безпрецедентної ситуації в Україні.

Як і очікувалося, агресія Росії проти України дуже негативно вплинула на реалізацію проєктів співробітництва Румунія-Україна, тому зустріч з високопосадовцями Генерального Директорату з питань регіональної політики та Генерального Директорату з питань розширення політики сусідства була спрямована на підготовку заходів

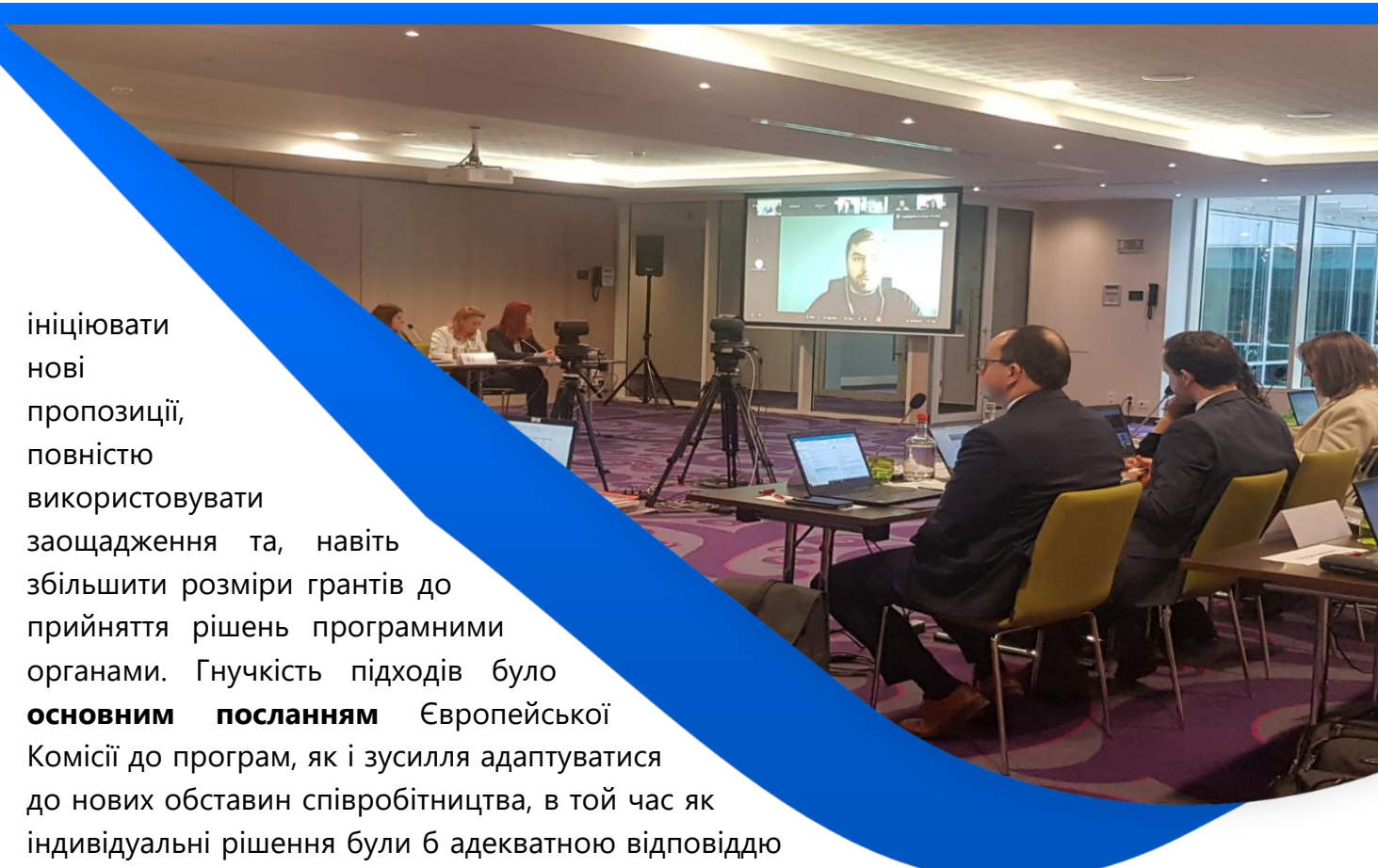
європейської підтримки для наших бенефіціарів.

Солідарність ЄС зібрала за столом експертів зі **всіх програм та країн, які співпрацюють з Україною та Республікою Молдова.**

Учасники обговорили основні труднощі та ризики, з якими стикаються програми співробітництва та бенефіціари проєктів, такі як обмеження витрат проєктів через введення воєнного стану в Україні, девальвація національної валюти та значне підвищення цін, а також проблеми пов'язані з безперервністю

функціонування з точки зору людських та матеріально-технічних ресурсів.

Задля допомоги проєктам у ці важкі часи та полегшення їх реалізації, Програма Румунія–Україна разом з іншими програмами висунула **низку пропозицій**, які дозволять їм пристосувати діяльність до реального контексту,

ініціювати нові пропозиції, повністю використовувати заощадження та, навіть збільшити розміри грантів до прийняття рішень програмними органами. Гнучкість підходів було **основним посланням** Європейської Комісії до програм, як і зусилля адаптуватися до нових обставин співробітництва, в той час як індивідуальні рішення були б адекватною відповіддю на конкретну ситуацію кожного проекту.

У ході зустрічі також було обговорено хід програмування на 2021-2027 роки, а посадовці ЄС підтвердили, що швидке подання та прийняття програм Interreg NEXT на період 2021-2027 буде потужним сигналом посилення солідарності та підтримки України й українського народу.

Європейська Комісія та п'ять програм транскордонного співробітництва між країнами-членами ЄС та Україною примножують зусилля задля збільшення своєї допомоги, визначення спільних рішень, а також спільної діяльності у вирішенні майбутніх викликів.

Як довгостроковий партнер співробітництва з Україною та українськими бенефіціарами, Програма Румунія – Україна стоїть **#разомзУкраїною** та прагне й надалі підтримувати проекти та бенефіціарів на всьому шляху. Структури Програми також продовжують пошук практичних шляхів їх підтримки у цій найскладнішій ситуації, зменшуючи таким чином негативний вплив на співпрацю в регіоні.

Photos source: tesim-enicbc

Бренч-офіси Програми Румунія – Україна працюють!

Філії в Україні працюють і готові допомагати бенефіціарам програми у ситуації, що склалася.

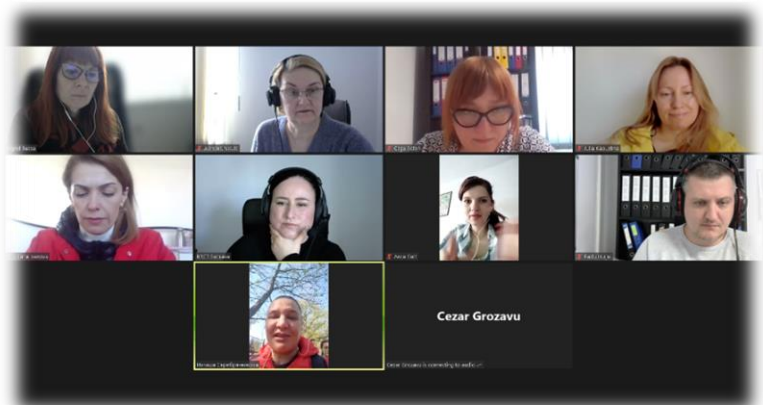

Бренч-офіси у Чернівцях та Одесі є **дієздатними та працюють**, щоб надавати підтримку усім українським бенефіціарам грантів та сприяти зусиллям, які докладаються для **пом'якшення впливу наслідків неспровокованого та невинного вторгнення Росії в Україну на наші проекти співпраці**.

З огляду на нинішні обставини в Україні, **Орган управління та Спільний технічний секретаріат** докладають усіх зусиль, щоб підтримувати тісний зв'язок з експертами, **щоб впевнитися, що Програма триває**, а бренч-офіси в Україні продовжують працювати та готові надавати допомогу.

Незважаючи на те, що експерти працюють переважно дистанційно, бенефіціари, як завжди, отримують підтримку стосовно **візуалізації та впровадження проєктів**, в тому числі з питань, пов'язаних із поточними обмеженнями в Україні, чи будь-яких інших тем. Їхня мета – оперативно інформувати Програму, щоб нашим партнерам в Україні були доступні швидкі реакції та рішення.

Особлива увага приділяється підтримці зв'язку та вільній комунікації з Національним органом управління в Україні з метою реєстрації проєктів, та з Контрольним контактним пунктом при Міністерстві фінансів України щодо рішень, які можуть бути корисними для проєктів протягом цього періоду.

Солідарність для України!

Партнерства, створені в рамках транскордонних проектів, - міцні та надійні, а сьогодні вони сприяють спільним заходам на підтримку біженців!

Результати діяльності, здійсненої за останні 15 років в рамках проектів співробітництва, тепер можна побачити у зміцнених партнерствах, відносинах та дружбі по різні сторони кордону, а також у інституційній співпраці.

Все це разом посприяло передачі гуманітарної допомоги в Україну

Бенефіціари проектів транскордонної співпраці пережили та продовжують переживати складні моменти, насамперед на гуманітарному рівні, але також і у своїй повсякденній діяльності. Це переривання звичайного ритму життя, до якого ми звикли, не залишилось без уваги, а **добросусідство побудувало містки взаємодопомоги.**

Реакція не забарилася, люди кинулися рятувати людей, а влада відповідним чином мобілізувалася та організувалася. Відгомін крику про допомогу був почутий, люди відчували розпач колег і відгукнулися на заклик

тих, з ким працювали в румунсько-українських проектах.

Швидка мобілізація волонтерів і миттєве реагування стали можливими завдяки зв'язкам і контактам, встановленим протягом років, але найбільше вартувала **довіра**. Довіра, побудована протягом років тяжкої праці на благо добросусідства і гарної співпраці на інституційному та особистому рівні, а також між громадами по різні боки кордону.

Найдовший кордон ЄС з Україною – це кордон із Румунією!

Мобілізація прикордонних повітів на території Програми Румунія – Україна була зразковою; рятувальники, жандарми, поліцейські, працівники митниці, медики і ветеринари здійснювали місії на підтримку громадян, які прибули із зони конфлікту як у пунктах пропуску на кордоні у Сиреті (**Сучава**), Ісакчі (**Тульча**), Халмеу (**Сату-**

Маре), Солотвино (**Марамуреш**), Редеуць-Прут, Стинка Костешть (**Ботошани**), так і в їх околицях. Після багатьох років закладання основ міцної транснаціональної дружби у спільних проектах, місцеві адміністрації та організації співпрацюють з українськими партнерами. **Але поки вони не зможуть відновити проектну діяльність, партнери знаходять ресурси, щоб допомогти людям, які цього потребують.**

Проект **Smart4Youth** заснував у Сучаві (Румунія) службу волонтерської підтримки для допомоги біженцям під час їхнього транзиту та переміщення, в той час як гуртожиток партнерської школи в Чернівцях (Україна) став прихистком для понад 170 переселенців, третина з яких діти. Щоб відвернути хоча б частково їхню увагу від страшних подій війни, вчителі придумали та втілили в життя цікаві заняття для цих дітей.

Також і Комунальний заклад "Чернівецький обласний навчально-реабілітаційний центр "Родина" – партнер по проекту **SpeEd-2-Labour Market**, що впроваджується разом із Сучавською повітовою радою, став волонтерським центром, де проводяться онлайн-заняття для різних вікових груп.

Те, що дотепер було партнерством, спрямованим на порятунок культурної спадщини та ідентичності, перетворилося на гуманітарне партнерство.

Фундація українських гуцулів в Румунії ще з перших днів конфлікту збирала речі першої необхідності і тримала зв'язок з румунськими та українськими органами влади, щоб пожертвування могли досягти місця призначення. Ще недавно вони організували захід за участі гуцульських етнічних ансамблів з Бістри (Румунія) і Рахова (Україна), з метою культурного просування по проекту **ProHutsul**, а тепер вони займаються гуманітарними перевезеннями.

Митниця у м. Сірет і Сучавський повіт стали важливим транзитним вузлом, а органам влади вдалося організувати, в рекордні строки, всі необхідні умови для забезпечення харчування, прихистку, догляду і допомоги, в тому числі юридичної, для всіх, хто тікав від війни в Україні.

«Ми втомлені, але не дозволяємо собі здатися. Ми вдячні за підтримку з боку місцевої громади і міжнародних волонтерів, за відданість і солідарність, яку вони проявили» – **Адріан Попою, мер Сірету.**

Сучавська повітова рада постійно підтримувала своїх сусідів по той бік кордону, в тому числі шляхом встановлення знаків українською мовою, з метою спрощення транзиту у повіті. З тою ж метою було забезпечене безпечне перевезення від кордону у Сіреті до пунктів прийому біженців або до інших пунктів призначення за підтримки Служби з надзвичайних ситуацій та з допомогою спецмашин, закуплених в рамках програми.

Під управлінням структур цивільного захисту Румунії, в Сучаві був заснований перший

Європейський логістичний центр прийому, зберігання, керування і передачі гуманітарної допомоги, наданої Україні країнами-членами ЄС.

Від реалізації європейських проектів до прийому гуманітарної допомоги в Європейському ХАБІ

В рамках хабу є представники схожих структур цивільного захисту з України, партнери Головного інспекторату з надзвичайних ситуацій і Сучавського інспекторату з надзвичайних ситуацій – всі вони є бенефіціарами великого інфраструктурного проекту **BRIDGE**.

Бенефіціари Програми Румунія – Україна за пріоритетами (**Надзвичайні ситуації, Боротьба з організованою злочинністю, Охорона здоров'я**), українські місцеві органи влади із Солотвино (Закарпаття), а також румунські партнери із Сірету Мармаціей посилюють свою співпрацю в гуманітарних цілях, за підтримки Консульства Румунії у Солотвино.

Ще одне свідчення дружби і добросусідства між містами Рахів (Україна) і Бая Спріє (Румунія) – це партнери проекту **MedSocioRehab**, які зустрілися з партнерами на кордоні, щоб передати допомогу.

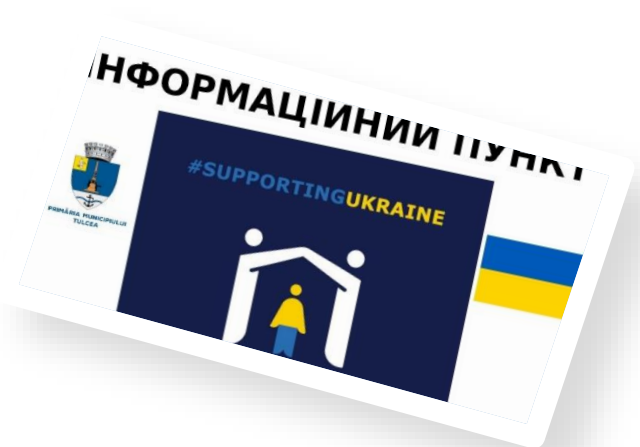
В ці часи, великі інфраструктурні транскордонні проекти підтверджують своє значення і користь!

Розширення каналізаційної системи Ізмаїлу Одеської області, профінансоване великим інфраструктурним проектом **ЧИСТА РІКА (CLEAN RIVER)** надзвичайно доречне в нинішньому контексті для міста Ізмаїл, чисельність населення якого зросло на близько 30%, у порівнянні з довоєнним часом, завдяки напливу переселенців.

Це саме стосується і електрогенераторів, придбаних в рамках великого інфраструктурного проекту **СВС HEALTH**, які готові до встановлення в лікарні і пологовому будинку в Ізмаїлі, в разі якщо ескалація конфлікту в регіоні вплине на постачання електроенергії.

«Транскордонні програми вирішують проблеми регіонів навіть під час війни, яку ми сьогодні переживаємо». Валентин Строя, Ізмаїльська міська рада

Повітова рада м. Тульча, партнер у проектах **СВС HEALTH** і **ЧИСТА РІКА (CLEAN RIVER)** вносить вклад у мережу центрів постачання, з метою отримання і передачі національної і міжнародної гуманітарної допомоги. На даний момент цей регіональний хаб працює з містами Ізмаїл та Одеса Одеської області, а також з іншими областями на північ від неї, а також з українськими громадянами, які потрапили до Румунії і знайшли тимчасовий притулок в повіті Тульча.

«Наші партнери це наші друзі, завдяки яким маємо цей гуманітарний хаб, показуючи, що навіть якщо ми фізично не на території України, можемо підняти на найвищий рівень традиційні партнерства з нашими румунськими друзями». Валентин Строя – Ізмаїльська міська рада.

Тисячі українських біженців пройшли через пункт пропуску Ісакча, переправляючись поромом через Дунай. Кожному була надана допомога, від продуктів харчування до засобів гігієни, підгузків, молочних сумішей. Благодійна допомога була доступною як на кордоні, так і в центрах розміщення. Також були забезпечені транспортні послуги, з метою безпечного пересування у Бухарест.

«Протягом перших двох тижнів вся громада з Ісакчі була дуже залученою під час прибуття хвилі біженців. Я знаходився на кордоні 24 години на добу, разом з нашими співгромадянами, які надавали необхідну підтримку біженцям і приймали їх до своїх осель». **П. Анастасе Морару – міський голова Ісакчі** (бенефіціар проекту **CBConnect Trans**)

Дружба і співпраця під час мирного часу була посилена і Сучавським університетом та його партнерами в Україні в рамках багатьох поточних проектів співпраці (**RESFOR, CBCSmart Energy, HECROSS, PREPOD**). Ще з початку військового конфлікту в Україні, Університет «Штефан чел Маре» з Сучави, за підтримки викладачів і студентів-волонтерів, прийшов на допомогу місцевій владі, для надання підтримки біженцям, які потрапили на територію Румунії через митний пункт м. Сірет.

Студенти, які брали участь в літніх школах Сучавського і Одеського університетів займаються волонтерством на кордоні і в центрах для біженців як перекладачі з української і російської мов!

Наші партнери по проекту **UNIV.E.R-U**, викладачі Національного університету «Одеська політехніка», ще з першого для військової агресії прибули до Румунії, на заклик румунських партнерів. Вони проживають тут і проводять онлайн-заняття із студентами з України, а також залучаються до проектних заходів. 15-16 квітня відбулася конференція, де проектна команда виступала разом перед студентами з Сучави і Одеси.

Центр транскордонної співпраці в складі Сучавського університету, а також українські партнери, працюють над базою даних по централізації місцезнаходження студентів та викладацького складу, який раніше був залучений до проекту, а також переліку їхніх потреб або намірів пересування.

Крім того, при університеті відкрився **магазин солідарності**, який пропонує українським громадянами безкоштовні речі і який щодня відвідують близько 100 сімей переселенців, які знаходяться в Сучавському повіті. Також тут працюють волонтерами особи румунської національності з Чернівців, які раніше склали цільову групу тренінгів, проведених в Україні, в рамках освітнього проекту **CREAFuture** (Ботошани).

Ботошанська мерія підтримала безпеку українських громадян, які були вимушені покинути рідну країну, а спільно з партнерами з Івано-Франківська по проекту **ROOTS** був розпочатий постійний діалог. На знак солідарності, були передані продукти харчування довгострокового зберігання, сухі дитячі суміші, аптечки і медикаменти, а також електрогенератори.

Ботошанська повітова рада також підставила плече і підтримала закордонних друзів, виділивши із резервного бюджетного фонду кошти для допомоги іноземним громадянам або особам без громадянства, які знаходяться в скрутному становищі і які приїхали з території збройного конфлікту на Україні.

Хоча ми живемо під час війни, маємо і гарні новини щодо транскордонних проектів. В рамках проекту **«Природні та техногенні катастрофи на румунсько-українському кордоні»**, було доставлено обладнання для цивільного захисту, таким чином системи оповіщення забезпечать додатковий захист громаді села Мамалига Чернівецької області (Україна).

Бенефіціари на кордоні – на передовій!

Прикордонний інспекторат Сігету Мармацієй започаткував постійну диспетчерську службу українською мовою, яка діє на всіх прикордонних переходах між Румунією і Україною, з метою підтримки громадян, які потрапили в скрутне становище у зв'язку із військовим конфліктом.

Міська рада Сату-Маре долучилася до міст-побратимів з України та біженців, які перетинають румунський кордон. Місто Сату-Маре є бенефіціаром у декількох транскордонних проектах, в тому числі **CBC Crime**, який передбачає розширення системи відео нагляду в місті Сату-Маре (Румунія), а також створення нової такої мережі в Ужгороді (Україна), що стане ще більш корисним, враховуючи що Закарпатська міська агломерація зросла на понад 300 тис. переселенців, які рятувалися від війни.

Гуманітарна криза в Україні триває вже більше півтора місяців. За цей час Повітова рада Марамуреш – лідер проекту **ALTHEA** мобілізувалася, щоб надати підтримку, якої потребували сусіди за р. Тиса. Разом з партнерськими громадськими організаціями, громадянське суспільство та місцева влада продовжують заходи для підтримки України.

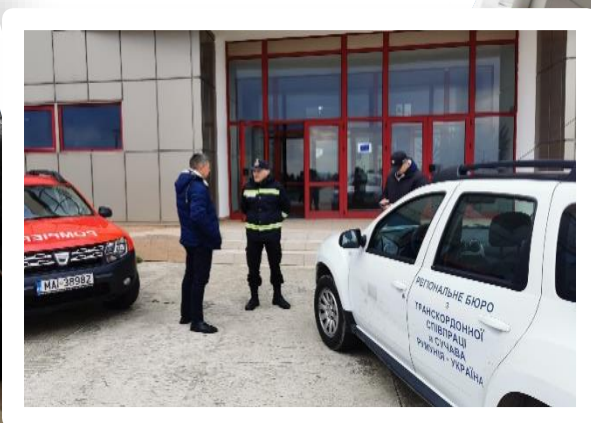

Не злічити ту кількість ініціатив, пожертвувань, платформ, відкритих для надання допомоги біженцям, які постраждали внаслідок конфлікту. Багато бенефіціарів Програми започаткували гуманітарні перевезення в напрямок своїх партнерів по той бік кордону. Деяким з них вдалося

навіть організувати регіональні логістичні хаби, через які щотижня проходить величезний обсяг міжнародної допомоги.

Сучавське регіональне бюро з транскордонного співробітництва, як **Спільний технічний секретаріат**, який знаходиться в Сучаві – повіті, через який відбувається найбільший потік біженців від початку конфлікту, долучився до встановлення зв'язку між міжнародними організаціями, які бажають надавати гуманітарну підтримку для України та місцевими партнерськими організаціями і логістичними хабами, де співпрацюють українські і румунські органи влади, як приміром HelpUkraineRomania, Сірет та хаби у Ісакчі і Тульчі.

Всі заходи, реалізовані в рамках проектів транскордонного співробітництва виражають солідарність з українським народом.

*Результати проектів – це результати Програми і підтвердження того, що відносини транскордонної співпраці між Румунією та Україною **принесли додаткову цінність в прикордонні регіони та знайшли рішення реальних проблем.***

У Польщі відбувся 7-й **Європейський конгрес органів місцевого самоврядування!**

Виконавчий директор Сучавського регіонального бюро транскордонного співробітництва, що виконує функції СТС, Чезар Грозаву, 11 та 12 квітня взяв участь у міжнародному заході – 7-му Європейському конгресі органів місцевого самоврядування в Польщі.

Захід став нагодою, щоб обговорити як змінилися стратегії управління містами та регіонами, а також вивчити шляхи вирішення безпрецедентної ситуації в Європі.

Пан Грозаву виступив з доповіддю на спеціальній панелі **«Регіональне співробітництво на східному кордоні ЄС»**, наголосивши на перевагах програми «Румунія-Україна» для місцевих громад.

В дискусійній панелі також взяли участь Ірина Гримак, Голова Львівської обласної ради (**Україна**), Галина Литвин, членкиня Правління Єврорегіону Карпати – Україна (**Україна**), Войцех Гізіцький, доцент, віце-

декан Люблінського католицького університету ім. Івана Павла II (**Польща**), Лешек Буллер, директор Центру європейських проектів (**Польща**), та досліджувалися шляхи підтримки українських регіонів у ці важкі часи. Партнерство з регіонами та містами ЄС є пріоритетом регіонального економічного та соціального розвитку.

Значний вплив на економіку має співпраця міст і регіонів Європи. Європейський конгрес органів місцевого самоврядування є найбільшою платформою в Центральній та Східній Європі для діалогу щодо розвитку політики ЄС, перспектив економічного зростання та сучасних викликів.

Проведено понад 60 заходів за 4 тематичними напрямками, кожен з яких складався з тематичних блоків, панельних дискусій, воркшопів, лекцій, презентацій. Конгрес дав можливість регіональним представникам обговорити шляхи підвищення ефективності використання

коштів ЄС для «зеленого» енергетичного переходу, поділитися досвідом і налагодити контакти. Про те, як змінилися стратегії управління містами та регіонами під час кризи, також йшлося на пленарному засіданні 7-го Європейського конгресу органів місцевого самоврядування.

Цьогорічний Конгрес проходив під гаслом «**Будуємо спільноту майбутнього**».

Європейський Інструмент Сусідства (ЄІС) фінансується країнами-учасницями програми. Програма охоплює прикордонні території Румунії та України, та сприяє загальній меті Європейського Інструменту Сусідства: прогрес у напрямку процвітання та добросусідства на благо країн-членів та не-членів ЄС через транскордонні дії.

www.ro-ua.net/ua/

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

Romania-Ukraine
ENI-CROSS BORDER COOPERATION

Європейський Союз складається з 27 країн-членів, які вирішили поступово об'єднати свої знання, ресурси, та долі. Спільно, протягом 50 років, вони збудували зону стабільності, демократії та сталого розвитку, зберігаючи культурне різноманіття, терпимість та свободу особистості. Європейський Союз прагне поділитися своїми досягненнями та цінностями з країнами та народами за його межами.